

Sygn. akt : VU 925/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wyrównanie emerytury

na skutek odwołania M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 29 kwietnia 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 29 kwietnia 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni M. T. prawo do wypłaty emerytury za okres od dnia 01 października 2011 roku do 31 marca 2012 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do wypłaty emerytury.

Sygn. akt VU 925/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 kwietnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawczyni M. T. uchylecia decyzji z dnia 26 września 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż na skutek decyzji z dnia 26 września 2011 r. wnioskodawczyni wstrzymano wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. bowiem kontynuowała ona zatrudnienie.

Decyzją z 30 maja 2012 r. organ rentowy przyznał emeryturę wnioskodawczyni i podjął jej wypłatę od 1 kwietnia 2012 r.

W dniu 30 listopada 2012 r. ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę wyrównania emerytury zawieszanej decyzją z 26 września 2011 r. za okres od 1 października 2011 r. do 31 marca 2012 r.

Skarżona decyzja z 29 kwietnia 2013r. organ rentowy odmówił wnioskodawczyni wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011r. do 31 marca 2012r. W uzasadnieniu wskazał, iż w dniu 13 listopada 2012r. zapadło orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, zgodnie z którym art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Organ rentowy zauważył, iż przedmiotowy wyrok wszedł w życie z chwilą ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, tj. z dniem 22 listopada 2012r. Zatem nie jest zasadne uchylenie decyzji z dnia 26 września 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta dotyczy zawieszenia prawa do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r., co oznacza brak podstaw do wypłaty wyrównania.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. T. domagając się przyznania wyrównania należnej emerytury za okres od 1 października 2011r. do dnia 31 marca 2012r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jej oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Decyzją z dnia 24 czerwca 2009r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od 16 czerwca 2009r. Na dzień przyznania świadczenia wnioskodawczyni była zatrudniona w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L..

Decyzją z dnia 26 września 2011r. organ rentowy, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw z urzędu wstrzymał wypłatę emerytury od 1 października 2011r. Wskazał, iż prawo do świadczenia podlega zawieszeniu, bowiem wnioskodawczyni pozostaje w zatrudnieniu.

W dniu 30 listopada 2012r. ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę wyrównania emerytury zawieszanej na mocy decyzji z dnia 26 września 2011r. za okres od 1 października 2011r. do 31 marca 2012r. w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. zapadłym w sprawie o sygn. akt K 2/12.

Decyzją z 30 maja 2012r. organ rentowy przyznał emeryturę wnioskodawczyni i podjął jej wypłatę od 1 kwietnia 2012r.

Zaś w dniu 29 kwietnia 2013r. wydał decyzję opisaną w części wstępnej niniejszego uzasadnienia.

/ okoliczności bezsporne/

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawczyni zasługiwało w części na uwzględnienie.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r. Trybunał Konstytucyjny (sygn. akt K 2/12) orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Sentencja wyroku została ogłoszona w dniu 22 listopada 2012r. w Dz. U. poz. 1285.

Podstawowy problem w rozpatrywanej przez Trybunał Konstytucyjny sprawie dotyczył oceny czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako jeden z warunków nabycia prawa do emerytury na osoby, które skutecznie nabyły prawo do przedmiotowego świadczenia w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., nie naruszył zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym okresie nabycie prawa do emerytury następowało niezależnie od pozostawaniu przez ubezpieczonego w zatrudnieniu. Trybunał podkreślił, że zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa przejawia się w takim

stanowieniu i stosowaniu prawa przez państwo, by obywatela mógł realizować swoje prawa w zaufaniu, że nie naraża się na skutki, których nie był w stanie przewidzieć. Trybunał Konstytucyjny uznał, że rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego, co naruszyło konstytucyjną zasadę zaufania obywateli do państwa. Jednocześnie przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011r.

W świetle powyższego do wnioskodawczyni, której decyzją z dnia 24 czerwca 2009r. przyznano prawo do emerytury od 16 czerwca 2009r., a więc bez konieczności rozwiązania stosunku pracy przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy emerytalnej nie ma zastosowania.

W tym miejscu należy zauważyć, iż z mocy art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Z treści art. 190 ust. 4 Konstytucji RP wynika natomiast, iż orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, umowy międzynarodowe lub ustawa aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia i w trybie określonym, w przepisach właściwych dla danego postępowania. Na tle tego stanu prawnego przeważa pogląd, że utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008r., sygn. akt V CO 43/08, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006r., sygn. akt II PK 42/06).

Sumując należy zauważyć, iż wnioskodawczyni przysługiwała wypłata wyrównania od daty wstrzymania emerytury, tj. od 1 października 2011r. do dnia 31 marca 2012r.

Mając na względzie powyższe w punkcie I wyroku Sąd zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 29 kwietnia 2013r. znak: (...)w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni prawo do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 marca 2012r.

W punkcie II wyroku Sąd uznał, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za późnienie w wypłacie świadczenia co oznacza brak podstaw do wypłaty odsetek.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd uznał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do wypłaty świadczenia. Istotne jest, iż organ rentowy wydając decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury działał zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami i nie był uprawniony do odstąpienia od stosowania prawa, które formalnie obowiązywało w chwili wydania decyzji z 26 września 2011r. Istotne jest również i to, że do ustalenia, że ubezpieczona ma prawo do wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011r. do 31 marca 2011r. doprowadziła wnikliwa analiza treści orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, którego skutki działania nie są jednolicie interpretowane w orzecznictwie.